

Szerkesztőségi Iroda:
Nagybcskerek, Zápolya-u. 1.,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zápolya-u. 1.
hová a hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások inté-
zendők.

***** Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÄJER LAJOS

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 K.
Félévre ——— 12 K.
Negyedévre ——— 6 K.
Egy hóra ——— 2 K.
— Egyes szám ára 3 fillér. |

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadhat-
nak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.

Megjelenik vasár- és ünne-
pnapok kivételével mindennap
délután 5 órakor. *****

Nagybcskerek, 1912.

XLI. évfolyam 221. szám.

Péntek, szeptember 27.

Külpolitikánk és az ellenzék.

— szeptember 27.

A nemzetközi helyzet feszültsége kö-
vetkeztében az egész világ szokatlan ér-
deklődéssel várta a magyar és osztrák
monarchia külügyi expozéját. A magyar
ellenzék pedig jónak látta kivonni magát
a delegáció komoly tanácskozásain való
részvételtől, azután mégis megjelenni
hallgatóság gyanánt s merőben illetéke-
lenül és alaptalanul — törvénytelennek
nyilvánítani a magyar delegáció megvá-
lasztását. Mikor Európa a mi szavunkat
lesí, az ellenzék siet lerontani szavunk
hitelét.

A trónbeszéd s a külügyminiszter
expozéja szerint a külpolitikai helyzet
egyáltalában nem megnyugtató, sőt ál-
landóan fenyeget az a veszedelem, hogy
a Balkán lángba borulhat. Ilyenkor ter-
mészetesen még fokozott mértékben szük-
séges a belső állapotok rendezettsége,
mint máskor. Az ellenzék pedig éppen
ezt az alkalmat használja fel arra, hogy
késhegyig menő harsogással támadjon a kor-
mány és a többség ellen!

A trónbeszéd s az expozé szerint az
adott helyzetben legfőbb megnyugvásunk
az, hogy a véderő reformja el van in-
tézve s ezzel erőnk teljes kifejtése lehe-
tővé vált. Az ellenzék pedig még ma is
törvénytelennek hirdeti a véderőjavasla-
tok megszavazását s annak befejezett
tényével szemben a reparáció szükségét
vitatja! Szeretné megbolygatni az éppen
legjobbkor rendezett katonai kérdést!

Külpolitikánk a béke fentartására
irányul s nagy sikere Berchtold grófnak,
hogy a hatalmak mind hozzájárultak a
balkánkérdés együttes megoldására vo-
natkozó javaslatához. Az ellenzék pedig
éretlen tüntetéssel és csunya botrányok-
kal csorbitja ezalatt hazánk s a monarchia
tekintélyét a nemzetek előtt!

Külpolitikánk minden kalandvágy-
tól és önzéstől menten a státuszkvó biz-
tosítására törekszik a Balkán népei kö-
zött is. Az ellenzék pedig fölbátorítja
belső ellenségeinket, akiknek aspirációit
hazaárulás nélkül ki nem elégítheti s aki-
ket éppen azért cserben fog hagyni; de
szövetkezik velök, hogy támogatásukat
élvezze a magyar nemzet választotta par-
lamentari többség és a kormány ellen!

Külpolitikánk belső egységet és
egyetértést követel, hogy a monarchia
minél szilárdabban állhasson meg a nehéz
időkben. Az ellenzék pedig személyeske-
déssel, elfajult pártoskodással, anarkia-
val rontja Magyarországot életerejét.

És azt mondja eközben az ellenzék,
hogy az alkotmányt védi! De ha így védi,

inkább támadná, mert az sem lehetne
rosszabb!

És azt mondja Károlyi Mihály gróf,
hogy ő és társai szomorú kötelességet
teljesítenek! Hát szomorúnak ugyancsak
szomorú, amit az ellenzék véghez visz, de
éppen nem kötelesség, hanem megfede-
kezés arról a fontos kötelességről, amely
tisztelést parancsol, az alkotmányosság
alapja, a többségi elv iránt.

A tüdővészről.

Nagybcskerek, szept. 27.

Első cikkemben említettem, hogy a
tuberkulózis a dr. Koch tanár által fel-
fedezett tuberkulózisbacillustól származ-
zik és a szervezetbe jutva a tüdőt, csont-
ot, mirigyeket és egyéb nemesebb szerve-
ket támadja meg.

Az első elfogadott nézet az volt — s
a népből is általában elterjedt hit, —
hogy a betegség csak a köpet útján ter-
jed s ennek beszáradása és elporlása foly-
tán kerül az emberbe, azaz a szervezetbe.
Így pl. egy egy szobában lakó családnál,
ahol a tuberkulotikus apa a földre köpköd,
ahol a gyermekek játszadoznak s ahol
ilyenképpen ideális alkalma nyílik a
Koch-bacillusoknak a fertőzésre, csodála-
tosképpen az tapasztaltatott, hogy ezek
a gyermekek nem kapják meg a tuberku-
lózist. Ez a tény azután a kutatást más
utakra terelte s jelenleg már más fertő-
zési módokat is ismernek. Behring
tanár legelső sorban a szarvasmarháról az
emberre átvihető tuberkulózist állítja
előtérbe s mondja, hogy az emberek már
gyermekkorukban legtöbbszörre a gyomor
útján fertőződnek a tehéntej ivása által,
ugy, hogy az emberiség majdnem 90%-a
már gyermekkorában megát a tuberku-
lózison s innen van a sok görvélykór —
mirigydagánat a nyakon — és csontszubán
szenvedő gyermek. De a gyermekkorban
szerzett csira némelykor betokolódik, azaz
kigyógyul, azonban újból fel is támad-
hat s akkor az ifjúsági esetleg később-
kori tüdővést idézi elő.

Ujabbán két francia tanár a torok-
ban levő mandolákon át való fertőzést
tartja különösen veszedelmesnek. Tudjuk,
hogy majdnem minden ember mandola-
gyulladásra megy keresztül s ezen man-
dolagyulladás nemcsak a tuberkulózis-
bacillusokat veszi fel a nyirokedény-
rendszerbe, hanem a többi fertőző csira-
kat is, úgy hogy a mandolákon keresztül
vörhenyt, izületi lobokat, szivhártya-
gyuladást lehet kapni, sőt általános vér-
mérgezés is észleltetett.

Legujabbán dr. Poncet francia orvos az
izzadtságot is gümöbaccilushordozónak ta-
lálta, amennyiben a betegek izzadtsága
által 30%-nyi fertőzést észlelt. Ugyanis
azok az emberek, akik tuberkulotikus
beteg izzadt ruhaneműt és magát az
izzadt beteget ápolták, izzadtság útján
fertőztettek meg. Azelőtti cikkeimben nem
említettem, hogy a tuberkulózist gümö-
kórnak is szokták nevezni, amennyiben a
tuberkulózisbacillusok a szervezetben kis
gömböket, gumókat képeznek, melyeket
csakis a boncolás alkalmával észlelhet-
ünk s ezek a tuberkulózisbacillus ezreit
foglalják magukban s ezért a tüdővést
gümökórnak is nevezik.

Visszatérve a fertőzési módokra,
a legrégebb és egyelőre még általánosan
elfogadott fertőzési mód a szétporladó
köpet, vagyis a légutakon való fertőzés a
legveszedelmesebb. Az ez elleni óvinté-

kedéseket a multkor említettem. Állanak:
száraz lakásból, tiszta levegőjű, világos
hálószobából, a napon való sok tartózkodás,
kerülve minden füstös, poros helyi-
séget, tiszta fehérnemű és ruházat vise-
lése, a test tisztántartása, fűrésztés és le-
mosások általi edzés és jó, egészséges táp-
szerek használata.

A második fertőzési módzat a
szarvasmarha-tej ivása folytán a gyomor-
on át történik. Ennek egyszerű óvszere a
mindenkori jó forralás. És ez fontos kü-
lönösen a legzsengőbb gyermekeknél. Saj-
nos, a népnél még mindig el van ter-
jedve az a hit, hogy a frissen fejt meleg
tej nagyon egészséges. Igen, egészséges,
ha biztos, hogy az az állat, amelytől szár-
mazik a tej, tuberkulózismentes. Sőt ujab-
ban a gyermekgyógyászatban a nyers
tejet mint legkönnyebben megemészthető
tápszert ajánlják bélmurutoknál. Tehát
nagyon fontos, hogy az ember nyers tej-
ivástól tartózkodjék.

A harmadik fertőzési módzat a man-
dolákon általi fertőzés. Ennek óvszere a
fertőtlenítő torokvizekkel való öblögetés
és tuberkulózis-bacillusokkal fertőzött tej
és egyéb tápszerek vagy italok elkerülése.

Végül az izzadtság általi fertőzés ugy
kerülhet el, hogy a fehérnemű, ruha- és
ágyneműket, melyek tüdővéstes betegek-
től származnak, mindenkor kiforralan-
dók vagy fertőtlenítendők; sőt oly beteg
egyénekkel, kiknek kezei izzadnak, azok-
kal ne fogjunk kezet, mert épp úgy mint
a szájon való csokolózás, — mely több
fertőző bajnak az oka, — úgy az izzadt-
kezű emberekkel való kézfogás is vesze-
delmes.

Legközelebb az állami és társadalmi
óvintézkedésekről és ezen kör gyógy-
módjairól fogok szólni.

Dr. Kuszing János.

HIREK.

50 év a kereskedői pályán.

A Közgazdasági Bank ünnepe. — Mayer
Henrik jubileuma.

Nagybcskerek, szept. 27.

Ma, amikor nálunk valóságos nem-
zeti veszedelem a produktív pályák elke-
rülése s a hivatalnoki és lateiner pályákra
való tolongás, valóban jóleső érzéssel ra-
gadjuk meg az alkalmat, hogy egy köz-
tisztelben álló régi polgártársunkat üd-
vözzöljünk, aki ma mult 50 éve, hogy mint
fiatal kereskedő az életbe kilépett és azóta
lankadatlan munkakedvvel, fáradhatatlan-
ul és becsületesen töltötte be hivatását
és a kereskedői pályán valóban tiszteletre-
méltó eredményeket tud felmutatni.

Mayer Henrik, a Közgazdasági
Bank egyik igazgatója, aki mintaképe az
igazi kereskedőnek, aki egy emberöltő
szorgalmas és öntudatos tevékenysége
után alapította meg 10 évvel ezelőtt ezt
a pénzintézetet, amely ma már a maga
12 milliónyi kihelyezésével nemcsak váro-
sunk, de az egész vármegye közigazdasá-
gának igen jelentékeny tényezője.
Mayer Henrik egyik élő bizonyossága
annak a ténynek, hogy sajátos gazdasági
viszonyainknál fogva az ország mezőgaz-
dasága és ipara, tehát az országnak ter-
melésre hivatott tényezői munkálkodásá-
nak eredményét a jól szervezett kereske-
delem biztosíthatja legjobban. A zágrábi
káptalannak 10.000 holdnyi birtokát ő
juttatta potom áron bére a két Szárca,
Istvánföld, Ernőháza, T.-Szécsány sze-
gény zselléreinek, akik mai jómódjukat,
gazdagságukat az ő kereskedői élelítésé-

nak köszönhetik. Nemcsak a földet juttatta hozzájuk bérbe, de a nélkülözhetetlen és nélküle meg nem szerezhető hitelhez is juttatta felelt. Minden külön díjazás nélkül szerezte meg nekik kölcsönképpen, úgy a szükséges bérösszegeket, valamint a nélkülözhetetlen beruházásokra szükséges összegeket. Ezenkívül termékeikre felhívta Zágráb, Eszék, Károlyváros nagy malmainak a figyelmét és így új piacot teremtett nekik. 7-8 községben képviselte ő a gazdáknál azt, ami gazdáinknál rendszerint hiányzik, a kereskedői előrelátást, az áralakulások ismeretét, szóval a gyakorlati kereskedői tudást és ezt a fontos hivatást ő valóban becsületesen töltötte be hosszú évtizedeken keresztül, amit a községek jómódja, a lakosok gyakran megnyilatkozott elismerése igazol.

Mint régi városi képviselőtestületi tag, városunk társadalmi és közéletében is igen tevékeny részt vett.

A Közgazdasági Bank igazgatósága és tisztviselői kara ma délelőtti a bankban összegyűlve, dr. Várady Imre üdvözölte a jubilánst, ecsetelve az ünnepelt érdemeit, majd a választmány nevében dr. Hubert Zsigmond köszöntötte meleg szavakkal Mayer Henriket, aki a meglepetéstől meghatva, könnyes szemekkel köszöntötte meg barátainak és munkatársainak a nem várt kedves megemlékezést.

A Közgazdasági Bank csendes, a jubiláló szerénységéhez méltó házi ünnepéből bizonyára sokan részt kérnek, akik az ilyen közgazdasági munkát elismerik, a szerény és jólelkű polgárt tisztelettel üdvözlik 50 évi becsületes munkája után.

Személyi hír. Dr. Dellimanics Lajos főispán négy napi távollét után tegnap este visszaérkezett Nagybeeskerekre.

Kitüntetett tanító. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Schmitt István nagykikindai róm. kath. népiskolai tanítót a népoktatás terén szerzett érdemei elismerésül évi 200 korona állami személyi pótlékkal tüntette ki.

Tanárválasztás. Nagyikindán az ottani városi polgári iskolánál megüresedett egyik tanári állásra a napokban ejtették meg a választást és nagy szótöbbséggel Blagojevitj Zsarkó okl. tanárt választották meg.

Az időjárás. Az ideai abnormális idő folytán az emberek különösebben érdeklődnek az időjárás iránt s élénken figyeljük az időjósokat, még ha minduntalan esődöt is mond a tudományuk. Multkor közöltük Meteor időjósításait, amelyek egyáltalán nem váltak be, most pedig adjuk itt a másik magyar időjósoknak, Siriusnak a jósításait, amelyek valószínűleg éppen úgy nem válnak be, de hát hadd lássák az emberek, hogy mit mond.

Sirius szerint szeptember 26-tól az időnk kedvezőbbre változik (nem vesszük ugyan észre) és kevesebb csapadék jön. A hőmérséklet fokozatosan emelkedni fog, úgy, hogy október 3., 4., 8., 9., 10., 11., 12., 14-ig már kielégítő és kedvezőbb időjárásban lesz részünk. A levegőnek egy pár napi lehülése után az időjárás ismét csak kedvezőbbre fog változni. Tizenhetedik körül éjjeli fagyok várhatók; néhány napra 19., 20-tól kedvező napok, 23., 24-től hidegebb idő jön, több helyen havazásokkal. November hó 1-től kedvező szép enyhe napok várhatók, itt-ott esővel, sőt egyes helyekről zivataros esőt is fognak jelezni. November hó 8-11-iki napokra számíthatunk, amelyek elég szépek és kedvezőnek ígérkeznek. Fel kell hívni tehát a földmivelő emberek figyelmét arra, hogy minden percet használjanak ki, hogy munkájukat bevégezhessék, mert e hónap is elég szeszélyes lesz; nagyobb esők, éjjeli fagyok és hó-csapadékok, illetve kisebb havazások várhatók. December kevés esőzést és havazást ígér, de sok ködben is lesz részünk, amely már november hóban is több helyen át fog vonulni; december 1-től 8-ig hideg idő, 8-12-ig nagy köd, 12-20-ig hideg ködös, nedves, hideg idő, itt-ott hócsapadékokkal.

Sirius még tovább is merészkedik jósolásával, mert a jövő esztendei időt is megjósolja. Azt mondja, hogy 1913 január 1-től kemény hideg, több helyen havazás-

sal, január 8-tól nedves, hideg eső és hó fog esni, 22-től nagy havazás ígérkezik, amely Európa és hazánk nagy részeiben fog esni. Ezen szeszélyes időjárásokat a föld tengelyének korábbi elhajlása okozza és az, hogy mi az északi részre estünk. Az őszi hónapok nem a legkedvezőbbek lesznek, hűvös, szeles és esős jellegűek; de viszont a tavasz korán fog beállni. Márciusban már gyönyörű szép, meleg napok jönnek, zivataros esőkkel; bő termés és igen jó esztendő lesz, kellemes nyár. 1913. évi szeptember és október hónapokban második nyár fog jönni és hosszú lesz az őszi.

Gazdaggyűlés Bogároson. A Délvidéki Földmivelők Gazdasági Egyesülete október 13-ikán Bogáros községben, ottani fiókegyesületének közreműködésével ló- és szarvasmarha-díjazással és ügetőversenynyel kapcsolatos vándorgyűlést rendez. A napirend ez lesz: Vasárnap, október 13-ikán reggel félnyolc órakor a vendégek fogadtatása és üdvözlése a pályaudvaron. Testületi felvonulás a templomba. Délelőtt nyolc órakor ünnepélyes nagymise, celebrálja Blaskovics Ferenc apátkanonok. Délelőtt féltíz órakor indulás a községi legelőn levő kiállítás területére. A kiállítás megnyitása. A bíráló bizottság megalakítása s a díjazás fogantatása. A díjazás eredményének kihirdetése s a pénzdíjak kiosztása. Záróbeszéd. Déli tizenkét órakor közös ebéd a községi nagyvendéglóban. Egy teríték ára három korona. Bejelentések legkésőbb október hó 12-ig Schneider József, a fiókegyelet elnökéhez intézendők. Délután félhárom órakor az ügetőverseny megnyitása. Pénzdíjak kiosztása. Délután félhat órakor az elutazó vendégek elkísérése a pézszaki állomásra.

Husz koronáért ötszáz. Szegedről jelentik: Szivesi János törökkanizsai hentes kedden üzleti ügyben Szegeden járt, ahol a pályaudvaron beszélgetésbe elegyedett egy sárgakabátos, sárgakalapos ismeretlen úrral. Az idegen sétára hívta a henteset és időközben megkérdezte tőle, hogy mennyi pénze van. Mikor Szivesi azt a választ adta, hogy van 500 koronája, az ismeretlen elővett egy vastag csomagot és azt az ajánlatot tette neki, hogy vegye meg azt 500 koronáért. Csupa huszkoronás jól hamisított bankjegy van benne. Szivesi felbontotta a csomagot a felső lapjánál s amikor megpillantotta az egyetlen valódi huszkoronást, mely rá volt ragasztva kilenc hasonló nagyságu noteszre, ráállott a cserére. A csalásra csak később, a szállóban jött rá, amikor a sárgakabátos idegen már messze járt. A rendőrség nyomoz, de eredmény nélkül.

Elgázolt juhnyáj. Nagyikinda és Karlova között majdnem vasuti balesetet idézett elő egy juhnyáj tegnapelőtt este. Mikor ugyanis a vonat Nagyikindáról Karlovára ment, utközben vagy husz birkából álló nyáj feküdt a sínekre. A sötétben a mozdonyvezető már későn vette észre a nyáját s a vonat a juhokra ment s azokat agyonmorzsolta. A mozdony majdnem kisiklott a juhokon, de a mozdonyvezetőnek sikerült közben a vonatot megállítani. A vizsgálat megállapította, hogy a nyáj Sibul Rada és Milos kikindai lakosoké volt s a juhászok elaludtak és így kerültek a juhok a sínekre. Az álmos juhászok ellen megindították az eljárást.

A tél közeledtével alig szükséges már a magyar olvasóközönség figyelmét arra felhívni, hogy igazi műveltség alig képzelhető ma egy jó napilap járatása nélkül. A legmelegebben ajánlhatjuk azért az új évnegyed alkalmából a Pesti Hírlap-ot, mely ma az ország legjobb, legelterjedtebb és legbővebb tartalmu napilapja. Példányszáma 120-130 ezer, amit még a legolcsóbb filléres boulevard-lapok sem értek el s tartalma napról-napra a legbővebb és legváltozatosabb. Munkatársai közé számítja napjaink legjobb nevű és legkedveltebb íróit, mint Gárdonyi Géza, Molnár Ferenc, Heltai Jenő, Szomaházy István, Szini Gyula, Lengyel Menyhért, Abonyi Árpád, Porzolt Kálmán, Lux Terka, Szabóné-Nogáll Janka, Móricz Zsigmond, Tömörkény István, Murai Károly, Váradi Antal, Pakots József, Pásztor József, stb., stb. A Pesti Hírlap minden előfizetője, aki legalább három hónap óta tartja a lapot, karácsonyi ajándékkul kapja a Pesti Hírlap nagy képes

naptárát, mely az idén pompás vászonkötésben és fényes kiállításban fog megjelenni s melybe a Pesti Hírlap ímént felsorolt jeles munkatársain kívül írt Bródy Sándor, Krudy Gyula, Zsoldos László, Berkes Imre, Kanizsai Ferenc, stb. is. Ezért a gazdag tartalmu szépirodalmi almanachért valóban érdemes az előfizetők közé állani. A Pesti Hírlap előfizetői kedvezményes áron kapják a Divat Salon című kitünően szerkesztett divatlapot is. A Pesti Hírlap ára egy óra csak 2 kor. 40 fill., negyedévre pedig 7 korona és a Divat Salonnal együtt 9 korona. A Pesti Hírlap kiadóhivatala, hova az előfizetést küldeni kell, Budapest, V., Váci-körút 78 alatt van.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van, hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől negyed 5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjegylete” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltetnek.

Október 7. A közig. bizottság ülése.

9 Őszi rendes közgyűlés.

Irodalom.

(*) **Az irodalmi törekvések forradalma.** A mi elernyedt idegzetű közönségünk érdeklődését ma már igazán csak valami szokatlan szenzáció tudja felébreszteni. Valami frappánsnak, valami szinte hihetetlen dolognak a hirtelen hatásával kell manapság a közönséget elbűvölni. Pedig ma már ritkán sikerül ez. Mihozzánk a szerkesztőségbe igen gyakran küldenek gyárosok, feltalálók, magánosok, könyvkiadók újabb és újabb cikkeket és könyveket. A beküldött cikkeknek vagy könyveknek rendszerint az árát is közlik, hogy ismertetésünkben azt is megemlítsük. És itt a bökkenő. A jelzett ár majdnem mindig olyan magas, hogy a közönség, még ha netán szüksége volna is az illető cikkre, annak drága ára miatt nem vásárolhatja meg. Pedig a nagy amerikai és külföldi cégek azáltal érik el óriási üzleti forgalmukat, hogy cikkeiket szinte hihetetlen olcsó áron árúsítják. És ez az, amit a hazai könyvkiadók, gyárosaink stb. nem értenek meg. Nagy forgalom csak olcsó árral érhető el. És most következik az, amiért mi ezeket a panaszos sorokat megirtuk. Mert meglátszik a magyar termelők, illetve a magyar könyvkiadók világában forradalmi mozgalom van kialakulóban. A posta egy díszes, izléses vászonkötésű könyvet: Szomaházy Istvánnak legújabb kötetét, „Az utolsó gárdista” című munkáját hozta. És most következett be a fent említett szenzációs és frappáns hatás. Azt hittük, hogy ennek a finom, izléses és díszes könyvnek, a magyar diszkótésű könyvnek rendes ára szerint, legalább is három-négy korona lesz az ára. Nem, ennek a könyvnek 50 fillér az ára! És mint a kiadó, Vári Dezső, — aki egyttal a Képes Hét-nek, ennek a kitünően szerkesztett és Magyarország legolcsóbb képes heti lapjának is a szerkesztő-tulajdonosa, — jelzi, 50 filléres árban egész sorozatát indítja meg a magyar könyvnek. Mindegyike elsőrangú, izléses, díszes kötésben a legismertebb magyar és külföldi írók munkája lesz. Mi tehát a legőszintebben ajánljuk olvasóinknak, hogy fizessenek elő a negyedévenként 2 korona 70 fillérbe kerülő Képes Hét-re, mert ezzel az érdekes képes heti lappal kapcsolatban, időközben, a legszebb könyvtára tehetnek szert. Mutatványszámot ingyen és bérmentve küld a Képes Hét kiadóhivatala: Budapest, V., Visegrádi-utca 13/a.

TÁVIRATOK.

Balkáni háboru előtt.

Hírek Bulgária hadüzenetéről. — Háborus készülődések. — Pánik a tőzsdén. — A hadüzenetet megcáfolták.

B u d a p e s t, szept. 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ismeretes a bulgárok nagy harcra kedve, amelylyel mostanában Törökország ellen akarnak támadni. Olyan nagy a bulgárok harci vágya, hogy alig két hét előtt Ferdinánd királynak, valamint monarchiáknak és Oroszországnak csak a legerélyesebb föllépéssel sikerült a háborút megakadályozni. A bulgárok harci tüze azonban nőttön-nő, úgy, hogy ma is csak hajszálon függ, hogy a balkáni helyzet teljesen fölboruljon s a félsziget lángallobbanjon. Tegnap és ma már a legkomolyabb és a legriasztóbb hírek jöttek Bulgáriából. Egyes jelentések pedig már arról is szóltak, hogy Bulgária megüzente a háborút Törökországnak. A budapesti és bécsi tőzsdén e hírek hatása alatt állandó pánik uralkodik, bár a hadüzenetről szóló hírt megcáfolták, az izgalom még nem csillapult le.

A balkáni háborus készülődésekről az alábbi jelentések érkeztek:

Bulgária hadüzenete.

B u d a p e s t, szept. 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, az itteni E ä n d e r-bank tegnap délután táviratot kapott, hogy Bulgária megüzente a háborút Törökországnak. A hírre tőzsdéi körökben rendkívüli izgalom támadt, amely csak este csillapodott le, amikor félhivatalos cáfolatot adtak ki a hadüzenetről.

Mindennek dacára a budapesti tőzsdén ma délelőtt újból elterjedt a hír, hogy Bulgária hadat üzent Törökországnak, ami a tőzsdén nagy pánikot keltett. A tőzsdéről táviratoztak Szófiába, ahonnan a hírt megcáfolták. A cáfolatra a kedélyek lecsillapodtak, a nyugtalanság azonban teljesen nem múlt el, mert azt hiszik, hogy a balkáni háboru kitörése csak igen rövid idő kérdése.

Háborus készülődések.

B u d a p e s t, szept. 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Egy zimonyi magántávirat azt jelenti, hogy Bulgáriában és Görögországban elrendelték a mozgósítást. Belgrádban nagy az izgalom s itt is várják a mozgósítást. A szerb külügyminiszter azonban úgy nyilatkozik, hogy Szerbia nem készül háborúra.

B u d a p e s t, szept. 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, a török kormány 300.000 embert összpontosított hadgyakorlatra a bulgár határon. Ez a hadgyakorlat a török hadügyminiszter szerint Bulgária és Szerbia megfélemlítését célozza.

Véres tüntetés Tisza miatt.

B u d a p e s t, szept. 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Pápáról jelentik, a dunántuli református egyházkerület ott tartott őszi közgyűlése alkalmából, amelyen Tisza István gróf is résztvett, az ottani munkásság és ellenzék nagyszabású tüntetést rendezett Tisza István gróf ellen. A tüntetés olyan mérveket öltött, hogy csendőrségnek kellett kivonulni, amely szuronnyal verte szét a tüntető-

ket, miközben több ember megsebesült. A vezetők közül a rendőrség egy embert letartóztatott, azonkívül szigorú intézkedéseket tett a rend fentartására és hogy a tüntetés meg ne ismétlődhessen.

Az elfogott pancsovai honvédek.

P a n c s o v a, szept. 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szekeres hadnagy vezetése alatt a szerbek által elfogott honvédsapattal belgrádi követünk közbenjárására ma szabadonbocsátották. A vizsgálat megállapította, hogy annak a motorcsónaknak, amelyen a katonák voltak, elromlott a motorja, úgy, hogy e miatt kikötöttek a szerb parton. A vizsgálat egyébként tovább folyik a magyar honvédparancsnokság részéről.

Aviatikusok halálos automobil-szerencsétlensége.

B u d a p e s t, szept. 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Párisból sürgönyzik, a francia főváros közelében halálos automobil-szerencsétlenség történt. Egy automobil, amelyen Voisin hirneves francia aviatikus ült De La Roche bárónóval, az ismert aviatikusnővel, az országúton összeütközött egy szekérrel. Az összeütközés oly szerencsétlenül történt, hogy Voisin szörnyet halt, De La Roche bárónó pedig kezét, lábát törte.

Fedák Sári pofozkodik.

B u d a p e s t, szept. 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből jelentik, ott tegnap este a Reinhardt-társulatnál működő Fedák Sári, aki „A csoda“ című némajátékban szerepel, a színpadon összeveszett egy Kaiser nevű színésszel, akit azután Fedák Sári felpofozott. Kaiser följelentést tett a pofozkodó primadonna ellen.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (októberre)	11'04	—
Buza (áprilisra)	11'61	—
Rozs (októberre)	9'39	—
Rozs (áprilisra)	9'94	—
Zab (októberre)	10'29	—
Zab áprilisra)	10'42	—
Tengeri (szeptemberre)	—	—
Tengeri (májusra)	7'63	—

Közgazdaság.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztettek a Nagybecskerekben ma megtartott hetivásár alkalmával:

Buza (új)	50 klgr.	9.50 korona.
Kétszeres	„	9'—
Rozs	„	—
Árpa	„	7'50
Zab	„	10'—
Kukorica	„	7'—
Repece	„	—
Széna I.	„	8'—
Széna II.	„	7'—
Szalma I.	„	2'40
Szalma II.	„	2'—
Burgonya 1 klgr.	„	—'08
Disznóhus I. 1 klgr.	„	2'—
Disznóhus II. 1 klgr.	„	1'80
Disznózsír 1 klgr.	„	1.68
Marhahus I. 1 klgr.	„	1'76
Marhahus II. 1 klgr.	„	1'68
Borjúhus I. 1 klgr.	„	2'—
Borjúhus II. 1 klgr.	„	1'60
Juhus 1 klgr.	„	1'22
Fiatal bárányhus I. 1 klgr.	„	—
Fiatal bárányhus II. 1 klgr.	„	—

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Perjámosi járás főszolgabírájától.
3513—1912. sz. 1126—3.2

Pályázati hirdetmény

Torontálmegye perjámosi járásában Sárafalva székhellyel megüresedett körorvosi állásra pályázatot hirdetek.

A kör községei: Sárafalva, Egres, Nagyszentpéter és Ujszentpéter.

A lakosság száma: 11300. A lakók román szerb és németajkuak.

A körorvos javadalmazása az 1908. évi XXXVIII. t.-c. értelmében évi 1600 korona kezdő törzsfizetés és négy ízben 200 korona ötödéves korpótlék.

Sárafalva községtől 600 korona évenkénti fizetési kiegészítés.

1000 korona lakkbér, ami a törvényhatóság által már megállapított, de a községek hozzájárulási arányát Egres község mefeleltette.

Sárafalva községtől természetbeni lakás, melynek renoválása törvényhatósági jóváhagyás alatt áll.

Megjegyzem, hogy Egres község a körből ki akar válni, mely ügy jelenleg folyamatban van.

A szabályszerűen felszerelt pályázati kérvények folyó évi október hó 30-áig hozzám annyival is inkább nyújtandók be, mert az elkésztett vagy szabályszerűen fel nem szerelt kérvényeket figyelembe nem veszem.

Perjámos, 1912. évi szeptember hó 23.

Dr. Sal, főszolgabíró.

Riessner-kályhák,

a világ legjobb-és használatban legtakarékosabb fűtőanyagú

Egészségi szempontból a legideálisabb rendszer.

Egyszeri betüzeléssel egész télen ég, mi által a sok fáradsággal és költséggel járó mindennapi betüzelés megtakaríthatik.

Látható tűz. Eredeti biztonsági szabályozó.

Gázömlés vagy robbanás teljesen kizárva, ellenben mindig egyenletes és egészséges melegség különösen a szoba alsó légrétegeiben is

Egyedüli elárúsítás Nagybecskerek és vidéke részére:

Boleszny Antal

vaskereskedésében az arany kaszához, Hunyadi-utca 606/37.

1118—x 2

Garçon lakás

mely áll egy udvari és egy utcai külön bejárattal, elegánsan butorozott, egymásba nyíló szobából, — kiadó Melencei-utca 289/7. sz. a.

MENCZER LIPÓT HÁZÁBAN.

Petz Antal

uridivat áruháza

Nagybecskerek.

Kobrák-cipő és tenniscikkek raktára.

Telefon 88.

Telefon 88.

Tulhalmozott raktár miatt mélyen leszállított áron ajánlok:

Női ruhádzeket, kész bluzokat, szallagokat, csipkéket, férfiingeket, férfi- és nőcipőket, ugyszintén férfikalap ujdonságokat.

1037—50.15

Billéd községtől. 1130-1
885-1912. szám.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Billéd községe a 130 méter hosszú vas-
uti hozzáfárat 4 méter szélességben cy-
klops-kövekkel kikövezteteti.

A kövezés, földmunkát, anyag beszer-
zése és ennek szállítása vállalati uton lévén
foganatosítandó, felhívtnak vállalkozni szán-
deközők, hogy az alábbi feltételek figyelembe
vételével írásbeli zárt ajánlatukat mielőbb, de
legkésőbb f. é. október hó 10-ig bezárólag
alulírott község-előjáróságnál adják be, mert
későbbben érkező ajánlatok figyelembe nem
vételnek.

A beérkezett ajánlatok f. é. október hó
11-én d. e. 10 órakor fognak felbontatni. Meg-
jegyeztetik, hogy a képviselőtestület a beérke-
zett ajánlatok között — az ajánlat olcsósá-
gára való tekintet nélkül — szabadon vá-
laszthat.

Feltételek:

1. Minta beküldése mellett megjelölése
azon könyagnak, valamint kitüntetése azon
összegnek, mely mellett az illető vállalkozó a

munka teljes elvégzését átalányban és külön
négyzetméterenként hajlandó elvállalni.

2. A kövek egy legalább 30 cm. vastag
homokrétébe rakandók.

3. Az uttest kellőképp előkészítendő. Itt
megjegyeztetik, hogy a kövezendő ut már kö-
alappal (szikla) bír és a rajta lévő földanyag
ezen köialapig kiemelendő és erre rakandó a
kőburkolat.

4. Vállalkozó köteles 800 korona bánat-
pénzt letenni, melyből 500 korona az ut át-
vétele után azonnal, 300 korona pedig csak
egy év leforgása után fog kiszolgáltatni.

5. A munka f. é. november hó 5-éig tel-
jesen bevégezendő, ellenesetben minden napi
késedelemért 50 koronát köteles vállalkozó a
községnek fizetni.

6. Az elvállalt munka vállalati összege
felelősségben a munkát felelősségnek, felelőssz-

ben pedig annak teljes bevégezése után azon-
nal fog kifizettetni.

7. Az átvételtől számított egy éven belül
szükségessé váló javításokat vállalkozó in-
gyen köteles teljesíteni.

Billéden, 1912. évi szeptember hó 20-én.
Községi előjáróság.

**Egykét szobás
utcai lakás
butorozva, azonnal kiadó.**

Bővebbet Uri-utca 17. szám alatt

1127-x 1

Nagybecskerek rend. tan. város polgármesterétől.
19662-1912. kig szám. 1129-1

Pályázati hirdetmény.

Nagybecskerek r. t. város villamművénél
a könyvelői állás lemondás folytán megüre-
sedett.

Ennek az állásnak a betöltésére pályá-
zatot hirdetnek 1912. évi október 15-ike határ-
nappal.

Csakis önálló mérlegképes egyének pá-
lyázhatnak, akik a könyvelés minden ágában
teljesen jártasak és a magyar és német nyel-
vet szóban és írásban bírják.

Azok, akik már hasonló állásban voltak
előnyben részesülnek.

Az állással 2000 korona évi kezdőfizetés,
400 korona lakhér, továbbá évi 200 korona
renumeráció jár.

Nagybecskerek, 1912. évi szeptember 26.

Dr. Perisics Zoltán, polgármester.

TÓTH JÓZSEF
ANDBOQ BÉRFI- ÉS NŐI-SZABÓ

NAGYBECSEKEREK
HUNYADY FŐ-UTCA

1109-6.2

Szeged—nagykikinda—nagybecskereki egyesült h. é. vasut. — Ervényes 1912. május hó 1-től.

Oda.							Szeged—Karlova—Nagybecskerek.							Vissza.						
* Motoros- vonat.							* Motoros- vonat.							Vissza.						
Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.				
4708	4710	4712	4702	4714	4706	4704	178.							4707	4701	4709	4711	4703	4715	4717
I-III.	I-III.	II-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	II-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	
8:10	9:10	10:10	11:00	12:00	13:00	14:00	ind.	Budapest nyugati pályaudvar (172)	érk.	4:06	12:06	7:06	7:06	6:06	6:06	11:00	—	7:15	—	
9:10	—	—	7:48	8:40	—	1:55	ind.	„ Temesvár-Józsefváros (172)	érk.	12:03	10:03	6:03	6:03	6:03	3:03	—	8:22	5:05	—	
12:22	—	—	8:20	11:08	—	4:41	ind.	„ Szeged Rókus (163)	érk.	8:02	10:02	2:02	2:02	—	—	—	6:29	2:02	—	
1:55	4:57	9:56	11:50	2:27	—	6:22	ind.	Szeged x (163, 172)	érk.	7:20	9:41	12:00	104	25	5:57	12:34	—	—	—	
2:00	5:03	10:01	—	2:31	—	—	ind.	Ujszeged	ind.	7:15	—	11:55	12:59	—	5:52	12:29	—	—	—	
2:3	5:11	10:09	12 0	2:40	—	6:32	érk.	{ Szőregh (172)	ind.	7:06	9:29	11:46	12:49	2:42	5:43	12:20	—	—	—	
2:09	5:12	10:10	12:01	2:42	—	6:33	ind.	{	érk.	7:05	9:28	11:39	12:48	2:41	5:42	12 9	—	—	—	
2:16	5:20	10:16	—	2:50	—	6:39	↑	Ószentiván-Ujszentiván	↑	6:58	—	11:32	12:42	—	5:35	12 2	—	—	—	
2:22	5:26	10:21	—	2:56	—	6:44	↑	Vedresháza 3. sz. órház	↑	6:51	—	11:25	12:37	—	5:28	12:05	—	—	—	
2:29	5:34	10:27	—	3:04	—	6:50	↑	Gyála	↑	6:44	—	11:18	12:31	—	5:21	11:58	—	—	—	
2:35	5:41	10:33	—	3:12	—	6:56	↑	Ókeresztur	↑	6:37	—	11:11	12:25	—	5:14	11:51	—	—	—	
3:03	5:11	10:42	—	3:23	—	7:05	↑	Kupuszina	↑	6:26	—	11:00	12:10	—	5:03	—	—	—	—	
3:17	6:24	11:10	12:44	3:43	—	7:17	↑	Törökkanizsa	↑	6:17	8:55	10:51	12:02	2:08	4:53	11:31	—	—	—	
3:27	6:34	11:18	—	3:58	—	7:28	↑	Szanád	↑	5:56	—	10:30	11:41	—	4:30	11:06	—	—	—	
3:37	6:44	11:28	103	4:20	—	7:37	↑	Csoka	↑	5:46	8:32	10:20	11:32	1:45	4:20	10:54	—	—	—	
3:47	6:54	11:38	—	4:34	—	7:48	↑	Tiszszentmiklós	↑	5:33	—	10:07	—	—	4:07	10:39	—	—	—	
3:54	7:01	—	123	4:49	—	8:0	↑	Padé	↑	5:18	8:12	9:53	—	1:24	3:53	10:23	—	—	—	
4:08	7:16	—	—	5:04	—	8:11	↑	Esztermajor	↑	5:03	—	9:38	—	—	3:38	10 5	—	—	—	
4:19	7:27	—	—	5:15	—	8:21	↑	Bocsár	↑	4:51	—	9:27	—	—	3:27	9:52	—	—	—	
4:29	7:37	—	149	5:25	—	8:29	↑	érek. Karlova x (174)	ind.	4:40	7:46	9:16	—	12:52	3:16	9:40	—	—	—	
5:45	8:33	—	401	—	—	10:11	↑	érek. Nagyikinda (174)	ind.	3:55	6:36	—	—	11:40	2:16	7:21	—	—	—	
6:35	6:16	—	1140	2:15	7:20	—	ind.	Nagyikinda (174)	érk.	—	8:33	—	—	1:40	4 4	10:21	—	—	—	
4:39	7:52	—	154	5:35	8:00	—	ind.	Karlova x (174)	érk.	—	7:41	9:06	11:42	12:47	3:00	9:15	—	—	—	
4:43	8:01	—	—	5:44	—	—	↑	Beodra	↑	—	—	8:58	11:34	—	2:52	9:0	—	—	—	
4:57	8:10	—	—	5:53	—	—	↑	Vinczeér	↑	—	—	8:49	11:25	—	2:43	8:55	—	—	—	
5:21	8:34	—	227	6:17	8:33	—	↑	Törökbecse-Aracs	↑	—	7:13	8:30	11:05	12:19	2:23	8:50	—	—	—	
5:37	8:51	—	—	6:34	—	—	↑	Kumán	↑	—	—	8:04	10:44	—	2:01	8:11	—	—	—	
5:51	9:05	—	251	6:48	8:57	—	↑	Melencze (Ruszandafürdő)	↑	—	6:46	7:51	10:31	11:52	1:48	7:58	—	—	—	
6:06	9:20	—	303	7:03	9:09	—	↑	Alsóelemér	↑	—	6:33	7:35	10:15	11:39	1:32	7:42	—	—	—	
6:20	9:34	—	315	7:17	9:21	—	↑	érek. Nagybecskerek x (173, 179)	ind.	—	6:21	7:20	10:00	11:27	1:17	7:27	—	—	—	
12:01	—	—	—	10:51	—	—	↑	érek. Pancsova (179)	ind.	—	—	—	5:10	5:10	—	3:11	—	—	—	
Oda.							Nagykikinda—Karlova.							Vissza.						
* Motoros- vonat.							* Motoros- vonat.							Vissza.						
Vv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Vv.	Szv.	Szv.				
4812	4802	4804	4806	4808	4808	4808	174.							4801	4803	4805	4807	4811		
I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.				
8:10	—	—	8:10	2:4	—	ind.	Budapest nyugati p. u. (172)	érk.	12:40	1:40	7:45	6:35	—	7:15	—	—				
—	4:36	9:05	12:58	4:24	—	ind.	„ Temesvár-Józsefváros (172)	érk.	7:06	12:33	6:06	6:06	—	—	—	—				
3:35	6:36	11:40	2:15	7:20	—	ind.	Nagykikinda x (158, 170, 172)	érk.	6:45	8:33	1:40	4:04	10:31	—	—	—				
4:18	6:58	12:00	2:35	7:40	—	ind.	Váalom	ind.	5:25	8:13	1:20	3:44	10:08	—	—	—				
4:34	7:13	12:14	2:49	7:55	—	érk.	Karlova x (178)	ind.	5:10	7:58	1:05	3:29	9:53	—	—	—				
7:21	9:41	2:4	5:51	12:44	—	érk.	Szeged (178)	ind.	1:55	4:57	—	11:00	6:22	—	—	—				
6:20	9:34	3:16	7:17	9:21	—	érk.	Nagybecskerek (178)	ind.	—	6:21	—	10:00	7:27	—	—	—				
12:08	—	—	10:51	—	—	érk.	Pancsova (178, 179)	ind.	—	—	—	5:10	—	—	—	—				